

(221. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot nadere uitbreiding van den landstorm.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 4 October 1917.

WILHELMINA.

(221. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in het belang van het met verlof zenden van onder de wapenen zijnde dienstplichtigen nadere uitbreiding van den landstorm wenschelijk is:

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Naar door Onzen Minister van Oorlog te stellen regelen kunnen één of meer malen opnieuw aan een onderzoek omtrent de geschiktheid voor den krijgsdienst worden onderworpen de na 1885 geboren personen, die voor dien dienst ongeschikt zijn verklaard.

Artikel 2.

Hij, die bij een nieuw onderzoek, als in art. 1 bedoeld, voor den krijgsdienst geschikt wordt bevonden, en hij, omtrent wien niet naar de gestelde regelen uitspraak kan worden gedaan, komt tot den landstorm te behooren met ingang van den door Onzen Minister van Oorlog te bepalen datum.

Artikel 3.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

*De Minister van Oorlog,**De Minister van Marine,**De Minister van Staat,**Minister van Binnenlandsche Zaken, **

(221. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Nu twee jaren zijn verlopen sinds een aanvang werd gemaakt met de aflossing van onder de wapenen zijnde dienstplichtigen door oproeping van landstormplichtigen, is het punt bereikt, dat afgelost is het gros van hen, die 1 Augustus 1914 onder de wapenen waren of kwamen. De vraag doet zich thans voor, of en hoe met de aflossing moet worden voortgegaan.

Dat er naar gestreefd moet worden ook den diensttijd van hen, die na 1 Augustus 1914 onder de wapenen kwamen, binnen zekere grenzen te houden, zal wel niet worden betwist.

Moeilijker is de vraag, langs welken weg dat bereikt kan worden. Wel is waar zijn de landstormjaarklassen, die volgens de wet van 31 Juli 1915 (*Staatsblad* n°. 345), gewijzigd bij die van 29 Juli 1916 (*Staatsblad* n°. 361), voor gewapenden dienst kunnen worden opgeroepen, nog niet alle in dienst gesteld — die van 1907 en 1906 zijn daarvoor nog beschikbaar —, maar de oproeping zou voor de daartoe behorende dienstplichtigen in verband met hun tegenwoordigen leeftijd een zó zware last zijn, dat de Regeering meent hen niet in de oproeping te moeten betrekken, wanneer dit zou moeten geschieden ter aflossing van anderen.

Er kan dus in het vervolg voor indienststelling alleen worden beschikt over de jaarlijksche militielichting, versterkt met de aan die lichting verwante landstormklasse. Het getal nieuwe dienstplichtigen per jaar is dan evenwel te gering om eene geregelde aflossing te waarborgen en aldus te voorkomen, dat de diensttijd van de opvolgende lichtingen en jaarklassen, die zich thans onder de wapenen bevinden, steeds langer zal moeten worden. De laatstelijk met onbepaald verlof vertrokken groep — te weten de voorjaarsploeg der lichting 1914 (onbepaalde korpsen) — heeft reeds meer dan $3\frac{1}{2}$ jaar onder de wapenen doorgebracht. Zoo eenigszins mogelijk dient verdere verlenging voor volgende groepen te worden vermeden. Echter heeft eene berekening doen zien, dat, zoo thans geen bijzondere maatregelen worden genomen, die dienstduur nog langer, ja zelfs langer dan vijf jaren, zal moeten worden.

Bij de overweging van die maatregelen is uitgegaan van de gedachte, dat op demobilisatie niet gerekend mag worden zoolang het oogenblik daarvan nog niet is aan te geven.